

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.34/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év február 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. március 19. napján kihirdetett Kb.I.25/2011/5. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat az ellene szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt [348. § (1) bekezdés] emelt vád alól **felmenti**.

Az eljárás során felmerült 5.523,- (ötezer-ötszázhuszonhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. március 19. napján kihirdetett Kb.I.25/2011/5. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért egy évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 5.523 ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson katonai ügyész a nyilatkozattételre három nap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére súlyosítás, pénzbüntetés kiszabása érdekében. A vádlott kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.352/2013/1.-I. számú átiratában az ügyési fellebbezést módosítással és kiegészítéssel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét egészítse ki és helyesbítse, majd az ítéletet változtassa meg és a vádlott cselekményét a Btk.361.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző előjárói intézkedés elmulasztása vétségének minősítse, egyebekben azt hagyja helyben. Kifejtette azon álláspontját, hogy a tényállás részben hiányos, részben iratellenes. Álláspontja szerint azt a Be.352.§

(2) bekezdés a) pontja szerint ki kell egészíteni, illetve helyesbíteni szükséges oly módon, hogy: „A vádlott 2011. április 5-én 14.00 órától 22.00 óráig ... Rendőr-főkapitányság Bevetési Szolgálatának kiemelt főelőadójaként vezényléses munkarendben dolgozott. Feladatai közé tartozott a havi statisztikák, jelentések elkészítése, járőrök beszámoltatása, az eligazítás, valamint a szolgálat váltás ellenőrzésére. Munkaideje alatt 20.05 óra körüli időben a bevetési szolgálat ügyelete ... a ... Bevetési Alosztály épülete előtt összetalálkozott az alosztály állományába tartozó és egészségügyi szabadságon tartózkodó **tanú1-el**. A beszélgetés során **tanú1** viselkedéséből ... arra következtetett, hogy ittas állapotban van, valamint tapasztalta, hogy motorkerékpárral közlekedett az alosztály épületéhez. Ezen körülményeket ... jelentette **vádlottnak**. Ezután a vádlott odament az alárendeltségébe tartozó **tanú1**-hez, aki azt mondta neki, hogy segéd-motorkerékpárral érkezett és az állomány néhány tagjával van magán jellegű elintézni valója". A másodfokú ügyészség álláspontja szerint az ilyen módon kiegészített és helyesbített tényállás tekinthető megalapozottnak. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint azonban a módosított tényállás alapján a vádlottal szemben a Btk.361.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a vádlott, mint előjáró a tudomására jutott bűncselekmény, illetve szabálysértés miatt az alárendelt felelősségre vonására a szükséges intézkedést elmulasztotta. A másodfokú ügyészség a büntetési célok elérése érdekében a Btk.38.§ (3) bekezdése és 87.§ (2) bekezdés e) pontja alkalmazásával a Btk.51.§ (1) és (3) bekezdései alapján pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a katonai ügyészi fellebbezést a másodfokú ügyészi átiratban írt módosítással tartotta fenn, melyet kiegészített azzal, hogy a felülbírálat során a 2012. évi C. tv. rendelkezéseit kell alkalmazni, figyelemmel arra, hogy az elbírálás idején hatályos Btk. rendelkezései - különösen a pénzbüntetés tekintetében - lényegesen enyhébbek, mint az elkövetéskoriak.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem azért nem szondáztatta meg **tanú1**-t, hogy elengedje, hanem azért, mert ténylegesen nem látta közlekedni a segéd-motorkerékpárral. Utalt arra, hogy elképzelhető, hogy tévedett, hogy hibázott, de nincs arról szó, hogy ne akart volna intézkedni, és ténylegesen kezdeményezett is intézkedést. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A bejelentett ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács megszegte a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor az ügy érkezésétől számított jóval több, mint egy év elteltével intézkedett annak kitűzéséről. Ezen túlmenően megszegte a Be.279.§ (3) bekezdésében írt szabályt, mert az idézés és a tárgyalás között 8 nap nem telt el, valamint a Be.282.§ (3) bekezdésben írt rendelkezést is, mivel

elmulasztotta nyilatkoztatni a vádlottat abban a tekintetben, hogy ennek ellenére kéri-e a tárgyalás megtartását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a felsorolt eljárási szabálysértések nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására, figyelemmel arra, hogy egyéb eljárási szabályok betartásra kerültek, a bizonyítás törvényessége biztosítva volt, illetve a vádlott részére a vádirat az érkezését követően rövid időn belül kézbesítésre került, így a védekezésre való felkészülése biztosítva volt.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének eleget tett. A vádlott ténybelileg nem vitatta a terhére rótt cselekményt, és úgy nyilatkozott, hogy jogi értelemben bűnösnek nem érzi magát, azonban nem vitatta, hogy lehet felelőssége a cselekménnyel kapcsolatban. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott vallomása, a tárgyaláson kihallgatott tanúk többségének vallomása, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján, lényegében összhangban álló bizonyítékokra alapozva állapította meg. Nem tévedett, amikor tanú1 vallomását nem fogadta el a tényállás alapjául.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert helytelen ténybeli következtetést tartalmaz. A történeti tényállás 2. oldal 7. bekezdésében a Rendőrségi törvényben, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatában írt intézkedési kötelezettség elmulasztását tartalmazza, miközben ugyanezen oldalon az 5. bekezdés a kötelezettség tulajdonképpen teljesítését rögzíti. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 352.§ (1) bekezdés a. pontja alapján a 2. oldal 7. bekezdésében foglaltakat mellőzte a történeti tényállásból. Ezen túlmenően az ítélet tábla katonai tanácsa a vádlottnak a tárgyaláson tett nyilatkozata alapján a személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlottnak gyermeke született, jelenleg szülési szabadságát tölti”.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére, majd annak alapján más katonai bűncselekmény megállapítására irányuló indítványa nem vezethetett eredményre.

Ugyanis sem a vádirat, sem az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazza a más bűncselekmény megállapításához szükséges adatokat. A másodfokú ügyészségnek a tényállás helyesbítésére és kiegészítésére, majd annak alapján másik bűncselekmény megállapítására irányuló indítványa vádmódosításnak tekintendő, s arra a Be.310.§ (1) bekezdésében, valamint a Be.321.§ (1) bekezdésében, foglaltak szerint csupán az elsőfokú tárgyaláson, az érdemi határozathozatal céljából megtartott tanácsülésig van lehetőség.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által helyesbített, illetve kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélet tábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **vádlott** bűnösségét a Btk.348.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében megállapította. Ezt a bűncselekményt az követi el, aki őr, ügyeleti, vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszestalt fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi.

Az eligazítási lap és a munkaköri leírás szerint (16., 17. sz. alatti nyomozati iratok) a vádlott a vádbeli napon szolgálatot látott el.

Megállapítható azonban, hogy a katonai ügyész eredetileg, valamint az elsőfokú bíróság a vádlottnak nem valamely speciális szolgálati rendelkezés megszegését róta fel, hanem mint szolgálatban álló rendőrnek az általános intézkedési kötelezettség elmulasztását.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV.tv. 13.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha közbiztonságot, vagy közrendet, vagy az államhatárt sértő, veszélyeztető körülményt vagy cselekmény észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) (IRM.) 3. §-ában foglaltak szerint bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét a polgárok személyét sértő, vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg, ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. A (4) bekezdésben foglaltak szerint a meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú cselekmény esetén a rendőr meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, a rendőri intézkedés szükségességét azonban haladéktalanul köteles jelenti előljárójának, vagy a legközelebbi rendőri szerv ügyeletesének. A közbiztonságot, közrendet súlyosan veszélyeztető magatartás észlelése esetén intézkedést kell kezdeményeznie.

A más jellegű - nem közbiztonsági vagy közlekedési - feladatot ellátó vádlottat, mint szolgálatban lévő rendőrt a rendőrségi törvényben, valamint a szolgálati szabályzatban leírt általános intézkedési kötelezettség terhelte. Közvetlen észlelése nem volt arra vonatkozóan, hogy **tanú1** ittas állapotban, motorkerékpárral közlekedett. A vádlott szolgálatában nem aludt el, nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy szeszestalt fogyasztott volna, illetve kizárható, hogy a rendeltetési helyét elhagyta. Az egyetlen körülmény, amelyet vizsgálni kell, az hogy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte-e. A rendelkezésre álló adatok alapján azonban az állapítható meg, hogy értesítette a ... Rendőrkapitányság ügyeletesét, és kezdeményezte, hogy amennyiben **tanú1** a segéd-motorkerékpárjával közlekedik vonják rendőri intézkedés alá. A vádlott tehát eleget tett az intézkedési kötelezettségének, amikor intézkedést kezdeményezett **tanú1-el** szemben. (Történeti tényállás 2. oldal 5. bekezdése). Ezen túlmenően csupán az vizsgálható, hogy a vádlott szakszerűen járt -e el az adott esetben.

Egységesnek tekinthető a kialakult katonai bírói gyakorlatban abban a tekintetben, hogy a szakszerűtlen rendőri intézkedés bűncselekményt nem valósít meg, az azért való felelősség csak fegyelmi eljárás keretében vizsgálható.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átirata 2. oldal 9. és 10. bekezdésében azt rögzítette, hogy a vádlott nem állt vezényelt szolgálatra vonatkozó rendelkezések hatálya alatt, így cselekménye nem minősül szolgálatban kötelességszegés vétségének. A másodfokú bíróság álláspontja viszont az, hogy konkrét rendelkezés megszegése nem róható a vádlott terhére. Az irányadó tényállás alapján a vádlott katonai bűncselekmény törvényi tényállási elemeit nem merítette ki, figyelemmel a korábban írtakra.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat az ellene szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt emelt vád alól a Be.6.§ (3) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel, a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A felmentésre figyelemmel a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a Be.339.§ (1) bekezdésben foglaltak alapján az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésén, míg a fellebbezésre vonatkozó rendelkezés a Be.386.§ (1) bekezdés c) pontján alapszik.

Budapest, 2014. február 28.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. szavazó bíró